

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЛИНІВСЬКИЙ ТЕХНОЛОГО-ЕКОНОМІЧНИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Млинівського технологі-
економічного фахового коледжу
Вячеслав ЯЦКЕВИЧ
«07» лютого 2024 року

ПРОГРАМА КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ
Фахового молодшого бакалавра

Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітньо-професійна програма	Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з технології виробництва і переробки продукції тваринництва

Програму розглянуто та схвалено
Цикловою комісією аграрних наук та
ветеринарії
Протокол № 8 від 07.03. 2024 р.
Голова циклової комісії Ігор КОПЧИК

ЗМІСТ

ВСТУП

I ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМИ

II КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

III РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ВСТУП

Програма кваліфікаційного іспиту розроблена відповідно до Стандарту фахової передвищої освіти затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30.12.2021 № 1478 «Про затвердження стандарту фахової передвищої освіти зі спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва освітньо - професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», освітньо- професійної програми підготовки фахового молодшого бакалавра Технологія виробництва і переробка продукції тваринництва спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Атестація здобувачів фахової передвищої освіти спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва здійснюється у формі кваліфікаційного іспиту

Мета кваліфікаційного іспиту – встановлення відповідності результатів навчання здобувачів фахової передвищої освіти вимогам стандарту та освітньо-професійної програми Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва.

Кваліфікаційний іспит спрямований на перевірку досягнень результатів навчання, визначених ОПП та включає систему загальних, спеціальних компетенцій та програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність:

Має вміння вирішувати типові спеціалізовані завдання з технології виробництва і переробки продукції тваринництва у виробничих умовах підприємств тваринницької галузі або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів зоотехнії та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК8. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Спеціальні компетентності:

СК1. Здатність до застосування знань з морфологічних і фізіологічних особливостей сільськогосподарських тварин.

СК2. Здатність забезпечувати підготовку кормів та раціональну годівлю сільськогосподарських тварин.

СК3. Здатність до застосування прийомів та методів розведення сільськогосподарських тварин.

СК4. Здатність використовувати методи та технології відтворення сільськогосподарських тварин.

СК5. Здатність проводити аналіз виробничої економічної діяльності, вести звітно-облікову і технологічну документацію виробничого підрозділу.

СК6. Здатність організувати роботу структурного підрозділу з виробництва і переробки продукції тваринництва з дотриманням норм охорони праці, біобезпеки у професійній діяльності.

СК7. Здатність проводити заходи щодо захисту здоров'я та забезпечення благополуччя сільськогосподарських тварин. СК8. Здатність до проведення контролю щодо безпечності і якості сировини, напівфабрикатів і готової продукції тваринництва.

СК9. Здатність використовувати професійні знання та навички з технологічних процесів переробки тваринницької сировини і виготовлення готової продукції.

СК10. Здатність до використання нормативної та технологічної документації у професійній діяльності.

СК11. Здатність використовувати технологічне обладнання при виробництві і переробці продукції тваринництва.

СК12. Здатність забезпечувати зберігання, транспортування і реалізацію сировини і готової продукції тваринництва.

СК13. Здатність використовувати професійні знання та навички з технології виробництва продукції тваринництва.

Результати навчання:

РН1. Спілкуватися державною та іноземною мовами, в у тому числі з професійних питань.

РН2. Застосовувати інформаційні та комунікаційні технології в обсязі, достатньому для здійснення професійної діяльності. РН3. Знати свої права, як члена суспільства, цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН4. Використовувати технології кормовиробництва, утримання, годівлі, розведення і відтворення тварин у професійній діяльності.

РН5. Використовувати основи анатомічної будови тіла і фізіології сільськогосподарських тварин у технологічних процесах виробництва і переробки продукції тваринництва.

PH6. Застосовувати основи систем обліку, планування і контролю затрат виробництва продукції тваринництва та визначати її економічну ефективність.

PH7. Забезпечувати дотримання норм охорони праці, виробничої санітарії та біобезпеки, що поширюються на професійну діяльність.

PH8. Проводити планування і організацію робіт у виробничому підрозділі з дотриманням трудової та технологічної дисципліни.

PH9. Забезпечувати реалізацію заходів щодо захисту здоров'я сільськогосподарських тварин.

PH10. Здійснювати контроль якості сировини та продукції тваринництва.

PH11. Організовувати окремі технологічні процеси виготовлення продукції тваринництва з дотриманням вимог виробничої санітарії.

PH12. Використовувати у професійній діяльності нормативно-правові документи з технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

На кваліфікаційний іспит виносяться такі освітні компоненти:

- Технологія виробництва молока і яловичини;
- Технологія виробництва продукції свинарства;
- Технологія виробництва продукції птахівництва;
- Конярство;
- Технологія переробки продукції тваринництва з основами виробничої санітарії.

Рівень фахової підготовки встановлюється опосередковано за допомогою різних за формою завдань і складається з:

- теоретичної частини (виконання тестових завдань з використання спеціального програмного забезпечення);

- практичної частини (розв'язання виробничо-ситуаційних завдань).

Кваліфікаційний іспит проводиться за екзаменаційними білетами, які складаються з двох частин:

- Перша- містить тестові завдання, що знаходяться на сайті коледжу у вкладці «СТУДЕНТАМ» - «Портал тестування студентів МТЕФК» - «Атестація технологи»;
- друга – містить практичні завдання.

Кваліфікаційний іспит за ОПП Технологія виробництва і переробка продукції тваринництва повинен визначити рівень засвоєння здобувачами освіти теоретичного матеріалу та рівень сформованості практичних умінь, навичок та компетенцій наведених вище дисциплін, вміння самостійно вирішувати типові виробничі ситуації професійної діяльності.

Кваліфікаційний іспит завершується видачею документу встановленого зразка про присудження освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра із присвоєнням кваліфікації фаховий молодший бакалавр з технології виробництва і переробки продукції тваринництва.

Розділи програми розроблені на основі навчальних програм дисциплін, що входять до складу кваліфікаційного іспиту.

I ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ПРОГРАМИ

1.1 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА ТА ЯЛОВИЧИНИ

1.1.1 БІОЛОГІЯ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ

Біологічні особливості великої рогатої худоби

Походження великої рогатої худоби. Біологічні та господарські особливості великої рогатої худоби. Особливості екстер'єру, інтер'єру та конституції худоби різних напрямів продуктивності, їх зв'язок з функцією внутрішніх органів і продуктивністю. Ріст і розвиток великої рогатої худоби.

Статі молочної корови. Методи оцінювання екстер'єру. Організація обліку та контроль росту худоби. Зоотехнічний облік у скотарстві.

Поняття про породу. Класифікація порід. Біологічне, технологічне та економічне оцінювання основних порід України:

молочні – українська чорно-ряба, українська червоно-ряба, голштинська, голландська, білоголова українська, червона степова, червона польська, англерська; комбіновані – симентальська, бура молочна, бура карпатська, пінцгау, сіра українська; м'ясні – українська м'ясна, волинська, польська м'ясна, абердино-ангуська, герефордська, шароле, лімузинська, кіанська, санта-гертруда, бельгійська біло-блакитна. Локальні та зникаючі породи, методи їх збереження.

Організація відтворення поголів'я великої рогатої худоби

Статева і господарська зрілість великої рогатої худоби, вік та жива маса бугайців і телиць під час першого спаровування. Статева охота, її тривалість і періодичність. Міжотельний цикл і його періоди: тільність, сухостійний та сервіс-періоди, лактація та зв'язок між ними. Планування осіменіння (парування), запуску й отелення. Організація проведення парування та осіменіння корів і телиць.

Трансплантація ембріонів як метод одержання максимальної кількості нащадків від високопродуктивних корів. Рання діагностика тільності у великої рогатої худоби (УЗД). Підготовка корів і нетелей до отелення та його проведення.

Особливості проведення отелень у боксах. Особливості відтворення стада у м'ясному скотарстві. Оцінювання відтворної здатності худоби. Поняття про неплідність і яловість. Зоотехнічні засоби боротьби з яловістю худоби.

Структура стада у господарствах різного напрямку продуктивності, рівня спеціалізації, форми власності, її обґрунтування та планування. Чинники, що впливають на темпи ремонту стада, їх обґрунтування. Досвід кращих господарств з організації відтворення стада.

Молочна продуктивність великої рогатої худоби

Молоко, його значення в харчуванні людини. Біологічні основи формування молочної продуктивності в онтогенезі. Чинники, що впливають на надій і склад молока: порода, вік, умови годівлі, догляду та утримання, стадія лактації, жива маса, вік і жива маса під час першого отелення,

тривалість сухостійного і сервіс-періодів, сезон отелення, спосіб, частота і техніка доїння, роздоювання. Технологічні карти виробництва молока. Організація обліку і контроль показників продуктивності в сучасних умовах. Використання індивідуальних і групових лічильників молока. Планування молочної продуктивності тварин. Досвід кращих господарств регіону, України та світу у підвищенні молочної продуктивності великої рогатої худоби. Рекорди з молочної продуктивності та умови їх досягнення.

М'ясна продуктивність великої рогатої худоби

Характеристика м'ясної продуктивності та її показники.

Хімічний склад і харчова цінність яловичини. Біологічні основи формування м'ясної продуктивності в онтогенезі. Чинники, що впливають на кількісні і якісні показники виробництва яловичини: порода, вік, умови годівлі, догляду та утримання, жива маса, стать, конституція, вгодованість, методи розведення тощо.

Методи зажиттєвого і післязабійного оцінювання м'ясної продуктивності.

Роль біологічно активних речовин у підвищенні м'ясної продуктивності худоби. Планування росту худоби, яку вирощують для м'яса.

Поліпшення якості яловичини за рахунок підвищення вгодованості та живої маси худоби на відгодівлі. Державний стандарт на худобу, призначену для забою.

Досвід кращих господарств регіону, України та світу у підвищенні м'ясної продуктивності великої рогатої худоби.

Завдання подальшого збільшення виробництва м'яса яловичини і поліпшення його якості.

1.1.2 СЕЛЕКЦІЙНА ТА ПЛЕМІННА РОБОТА У СКОТАРСТВІ

Селекційно-племінна робота у скотарстві

Значення племінної роботи в якісному поліпшенні худоби. Теоретичні основи селекції у скотарстві. Типи господарств за рівнем племінної роботи.

Головні і другорядні селекційні ознаки корів і бугаїв різного напряму продуктивності. Оцінювання і відбір корів та бугаїв за фенотипом (розвиток, продуктивність, відтворна здатність) і генотипом (родовід, напівсибси, якість потомства). Селекційно-контрольні корівники і ферми та їх роль у створенні високопродуктивного стада. Методи оцінювання плідників молочних і м'ясних порід за якістю нащадків.

Племінний облік у скотарстві. Бонітування худоби молочного, м'ясного та комбінованого напрямів продуктивності. Заходи та програма роботи зі стадом за результатами бонітування.

Принципи і методи добору. Особливості ведення селекційної роботи у господарствах різних категорій, напряму продуктивності та форм власності.

Розведення за лініями і племінна робота з ними. Робота з родинами. Виведення нових порід і типів існуючими методами схрещування. Методи і системи розведення у м'ясному скотарстві. Використання інбридингу і гетерозису у роботі з худобою.

Селекційне значення тварин з рекордною продуктивністю. Методи біотехнології, їх значення і перспективи використання в селекції великої рогатої худоби. Великомасштабна селекція і необхідні умови її ефективного впровадження. Значення тварин з рекордною продуктивністю в удосконаленні стада. Використання рекордисток як фондів під час трансплантації ембріонів.

Ідентифікація і реєстрація великої рогатої худоби в Україні (мета ідентифікації, облік і документація).

Автоматизація управління селекційним процесом з використанням комп'ютерних технологій. Структура управління племінною роботою в Україні.

Державні книги племінних тварин і каталоги. Виставки, виводки і аукціони.

Світовий науково-технічний прогрес у селекції великої рогатої худоби і його використання для вдосконалення скотарства України.

Системи та способи утримання худоби

Характеристика існуючих систем утримання великої рогатої худоби: стійлово-вигульна, стійлово-пасовищна, стійлово-табірна тощо.

Способи утримання худоби: прив'язне та безприв'язне (безприв'язно-боксове, безприв'язне на щільній підлозі, безприв'язне на глибокій підстилці тощо). Переваги і недоліки систем і способів утримання та їх економічна ефективність.

Способи роздачі кормів, водопостачання, вентиляції, видалення гною за різних варіантів утримання худоби.

Особливості комплектування технологічних груп за різними системами і способами утримання.

Організація пасовищного утримання худоби. Системи випасання худоби на природних пасовищах.

Системи і способи утримання худоби спеціалізованих м'ясних порід.

Особливості утримання бугаїв-плідників молочних і м'ясних порід.

Організація праці та розподіл робочого часу тваринників на фермах, що займаються розведенням великої рогатої худоби. Розпорядок робочого дня на фермах під час утримання різних статевих-вікових груп худоби та економічне і зоотехнічне обґрунтування.

Досвід кращих господарств регіону, України та світу з систем і способів утримання худоби.

Організація годівлі великої рогатої худоби

Основні принципи нормування кормів для худоби за різних систем і способів утримання. Організація кормової бази, здатної забезпечити цілорічну безперебійну годівлю худоби відповідно до норм і потреб тварин. Особливості планування потреби в кормах за групової та індивідуальної годівлі тварин.

Наукове обґрунтування та правила підготовки кормів до згодовування худобі різних статевих-вікових груп. Порядок і правила згодовування всіх видів кормів худобі різних статевих-вікових груп. Технологія роздавання і

згодовування кормів за різних систем і способів утримання. Принцип групової та індивідуальної годівлі худоби.

Правила випасання худоби різних статевих-вікових груп на природних та культурних пасовищах.

Особливості годівлі, догляду бугаїв-плідників молочних і м'ясних порід.

Зоотехнічне і економічне оцінювання типів годівлі худоби різного призначення. Досвід кращих господарств регіону, України з організації кормової бази і годівлі худоби.

Технологія вирощування ремонтного молодняку молочного напрямку продуктивності

Наукові основи вирощування молодняку для ремонту стада. Умови одержання здорових, здатних до інтенсивного росту і розвитку телят.

Молозивний і профілактичний періоди у житті теляти. Технологія вирощування ремонтного молодняку за періодами росту. Схеми годівлі телят за періодами росту. Використання заміників молока в годівлі телят.

Системи і способи утримання молодняку в різні вікові періоди. Годівля, утримання та підготовка до отелення нетелей. Значення моціону і пасовищного утримання під час вирощування телиць і нетелей для ремонту стада.

Особливості технологічного процесу під час вирощування ремонтного молодняку в племінних, товарних, спеціалізованих господарствах. Потоків-цехова система вирощування ремонтних телиць. Технологічні операції та їх виробнича послідовність за різними системами вирощування ремонтного молодняку. Технологічні карти процесів вирощування ремонтного молодняку.

Особливості вирощування ремонтного молодняку в умовах фермерських господарств.

Оцінювання економічної ефективності існуючих технологічних рішень вирощування ремонтного молодняку молочних порід.

Досвід кращих господарств регіону, України та світу з вирощування ремонтного молодняку.

1.1.3 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА

Організація машинного доїння корів

Молочна залоза корів та особливості її анатомічної будови. Фізіологічні основи утворення та виведення молока. Морфологічні ознаки вимені та їх вплив на характер молоковиведення. Функціональні особливості молочної залози (тривалість доїння, швидкість молоковиведення, повнота видоювання, індекс вим'я).

Підготовка вимені до доїння (обмивання, масаж вим'я, здоювання перших цівок молока) та її вплив на характер молоковіддачі. Частота і техніка доїння корів. Техніка ручного доїння корів.

Машинне доїння. Правила машинного доїння. Зоотехнічне оцінювання та відбір корів, придатних до машинного доїння і використання на високопродуктивних доїльних установках. Організація роботи оператора

машинного доїння з двома та трьома доїльними апаратами. Організація роботи оператора машинного доїння на доїльних установках (“Ялинка”, “Тандем”, “Карусель”, “Паралель” тощо).

Експлуатація та обслуговування доїльних установок.

Профілактика захворювання корів “машинними” маститами. Досвід роботи кращих операторів машинного доїння. Оцінювання економічної ефективності використання різних доїльних установок.

Промислова технологія виробництва молока

Типи ферм з виробництва молока. Умови, що визначають ефективність виробництва молока на високо механізованих, звичайних фермах, у фермерських господарствах. Суть промислової технології виробництва молока, її зоотехнічне та економічне обґрунтування, переваги та недоліки. Вимоги до тварин для комплектування таких ферм.

Принципи комплектування технологічних груп на фермах з виробництва молока. Визначення потреби в кормах, їх приготування і роздавання.

Годівля корів різного фізіологічного стану, продуктивності та віку.

Організація годівлі та утримання корів у весняно-літній період.

Сучасні зразки організації технологічних процесів під час виробництва молока. Потоково-цехова (потоково-фазова) система виробництва молока.

Обґрунтування кількості цехів, їх призначення та тривалості перебування корів у них. Циклограма потокового виробництва молока. Технологічні операції за різних технологічних варіантів виробництва молока, їх доцільність і раціоналізація. Технологічні карти процесу.

Організація технологічного процесу виробництва молока в умовах фермерських господарств. Основні тенденції в органічному виробництві молока. Досвід кращих господарств регіону, України та світу у виробництві молока.

Хімічний склад і фізичні властивості молока.

Умови одержання якісного молока

Хімічний склад молозива і молока. Фізичні властивості молока. Бактерицидні властивості молока. Чинники, що впливають на хімічний склад і властивості молока. Зміни складу і властивостей молока в процесі його зберігання.

Порівняльна характеристика складу молока інших видів тварин.

Поняття про доброякісне молоко. Санітарно-гігієнічні умови одержання та збереження якості молока. Джерела і шляхи забруднення молока. Догляд за вим'ям – один із шляхів збереження якості молока. Зв'язок чистоти доїльного обладнання, молочного посуду та інвентарю з бактеріальним забрудненням молока.

Використання мийних і дезінфікуючих засобів для збереження якості молока. Вади молока та заходи щодо їх запобігання: вимоги державного стандарту до якості молока. Реалізаційні ціни на молоко.

Досвід кращих господарств та ферм із виробництва якісного молока.

Первинна обробка молока

Порядок і правила приймання молока. Очищення, охолодження та транспортування молока в межах і за межами господарства. Сучасне обладнання для первинної обробки молока. Заходи щодо збереження якості молока під час первинної обробки, зберігання та транспортування. Затрати на збереження якості молока та їх окупність в умовах ринкової економіки.

Термічна обробка та її вплив на якість молока. Способи і режими пастеризації молока. Інші види обробки молока (стерилізація, гомогенізація, актинізація тощо).

Економічне оцінювання існуючих способів очищення, охолодження, збереження, пастеризації та транспортування молока. Досвід кращих господарств із первинної обробки молока.

Прифермські молочарні та їх роль у збереженні якості молока

Прифермські молочарні, їх призначення та класифікація. Обладнання молочарень, його підбір і розміщення. Забезпечення молочарень водою, теплом (гаряча вода і пар), холодом, лабораторним обладнанням та реактивами.

Санітарно-гігієнічні умови роботи молочарень (під'їзні шляхи, каналізація, мийні і дезінфікувальні засоби).

Обліково-звітна документація молочарень, її форми та правила ведення.

Розрахунки в молочній справі (перерахунок кількості молока з об'ємного обчислення у вагове і навпаки, обчислення одновідсоткового молока, середньої жирності молока, кількості молочного жиру, перерахунок молока і молочних продуктів на базисну жирність, товарність молока).

1.1.4 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ЯЛОВИЧИНИ В МОЛОЧНОМУ СКОТАРСТВІ

Організація та технологія виробництва яловичини в молочному скотарстві

Поняття про вирощування, дорощування та відгодівлю худоби. Типи відгодівельних господарств і порядок комплектування їх поголів'ям. Вимоги до худоби, призначеної для вирощування і відгодівлі у звичайних і спеціалізованих господарствах. Технологічні карти виробництва яловичини на фермах із незакінченим виробничим циклом і в спеціалізованих відгодівельних господарствах.

Організація кормової бази під час виробництва яловичини. Структура стада відгодівельних господарств різного типу. Способи годівлі й утримання молодняку за різними системами вирощування та відгодівлі худоби.

Вирощування та відгодівля худоби з використанням соковитих і зелених кормів. Організація технологічного процесу під час відгодівлі худоби з використанням відходів харчової промисловості. Особливості відгодівлі дорослої худоби. Використання бугаїв м'ясних порід для схрещування з низькопродуктивною худобою молочних порід для одержання і відгодівлі молодняку.

Організація нагулу худоби. Формування стад для вирощування і нагулу молодняка в пасовищний період. Організація загінного випасання, підгодівлі та водопою під час вирощування молодняка у літній період. Розпорядок дня працівників ферми у пасовищний період.

Використання домішок, преміксів і біологічно активних речовин для стимуляції приростів і профілактики захворювань відгодівельного поголів'я.

Зоотехнічне і економічне оцінювання різних систем і способів вирощування та відгодівлі худоби, рентабельність виробництва.

Особливості організації технологічних процесів вирощування та відгодівлі худоби у підсобних і фермерських господарствах. Основні тенденції в органічному виробництві яловичини. Досвід кращих господарств регіону, України та світу з вирощування та відгодівлі худоби.

Технологія спеціалізованого м'ясного скотарства

Спеціалізоване м'ясне скотарство, його продуктивні, технологічні та економічні особливості.

Особливості кормовиробництва під час розведення м'ясної худоби.

Племінна робота з м'ясною худобою. Концептуальні положення розвитку м'ясного скотарства України в господарствах різних форм власності.

М'ясні породи худоби, що розводять в Україні. Системи і способи утримання м'ясної худоби. Особливості годівлі м'ясної худоби різних статевих-вікових груп.

Обґрунтування та організація сезонних отелень у м'ясному скотарстві.

Методи вирощування телят у підсисний період (безвідлучний, безпасовищ-ний, регламентований).

Вирощування молодняка після відлучення. Організація відгодівлі та нагулу м'ясної худоби.

Потоково-цехова система виробництва яловичини в м'ясному скотарстві. Українська технологія м'ясного скотарства. Економічна ефективність розведення м'ясної худоби. Досвід кращих господарств регіону, України та світу з вирощування і відгодівлі спеціалізованої м'ясної худоби.

Підготовка худоби до реалізації для забою, організація транспортування та забій худоби в господарстві

Підготовка худоби до реалізації (формування партій, огляд, биркування, визначення живої маси, вгодованості) на м'ясопереробні підприємства та забій у господарстві. Оформлення супровідної документації (товарно-транспортних накладних, ветеринарних свідоцтв, шляхових журналів).

Вимоги до організації транспортування худоби на м'ясопереробні підприємства. Приготування транспортних засобів до перевезення худоби.

Правила перевезення худоби різними видами транспорту.

Профілактичні заходи щодо зниження впливу транспортних стресів на кількісні та якісні показники одержуваної яловичини.

Оцінювання економічної ефективності використання транспортних засобів для перевезення худоби.

Сучасні типи підприємств для переробки худоби та продуктів забою, їх коротка характеристика. Підготовка тварин до забою.

Основні технологічні процеси переробки худоби в умовах господарств (оглушування, знекровлення, забіловка, зняття шкіри, відокремлення голови і кінцівок, нутрування, туалет туш, розпилювання, оцінювання якості м'яса та зважування). Номенклатура субпродуктів, їх харчова цінність, розподіл на групи та категорії. Основні процеси обробки субпродуктів.

Хвороби худоби, небезпечні для людини, що передаються через яловичину.

Норми виходу яловичини під час забою худоби.

Види клейм і штампів, які використовують для клеймування яловичих туш.

1.2 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ СВИНАРСТВА

1.2.1.БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОДУКТИВНОСТІ СВИНЕЙ

Біологічні та господарські особливості свиней, врахування їх змін під час переходу на промислову технологію виробництва свинини

Дикі предки і родичі свиней. Біологічні особливості диких свиней. Приручення і одомашнення. Біологічні та господарські особливості свиней сучасних порід як результат довготривалої творчої діяльності людини впродовж низки поколінь. Короткий період вагітності і можливість одержання приплоду впродовж року. Багатоплідність, молочність, всеїдність свиней, ефективна оплата корму виробництвом товарного м'яса за рахунок високого забійного виходу. Здатність свиней до інтенсивного утворення білка, м'язової тканини в молодому віці і відкладання жиру в старшому віці. Стресові фактори та їх вплив на продуктивність.

М'ясні якості свинини та її придатність до приготування різних харчових продуктів, консервування і довготривалого зберігання.

Облік біологічних особливостей під час переходу на промислову технологію виробництва свинини.

Порівняльна ефективність використання кормів на виробництво одного центнера реалізованого м'яса на підставі обліку біологічних особливостей свиней та інших видів тварин.

Конституція, екстер'єр, інтер'єр та їх зв'язок з продуктивністю

Поняття про конституцію, екстер'єр та інтер'єр свиней. Статі будови тіла свиней. Значення окремих статей будови тіла для оцінювання здоров'я, міцності конституції і продуктивності тварин. Розвиток окремих статей будови тіла, вади і недоліки екстер'єру. Типи конституції, продуктивності свиней та їх характеристика. Фактори, які впливають на зміцнення конституції і здоров'я тварин. Вимірювання тварин. Оцінювання і добір свиней за екстер'єром, міцністю конституції і рівнем продуктивності в промислових і племінних господарствах. Значення показників інтер'єру свиней.

Породи свиней

Процес породоутворення свиней в Україні, їх співвідношення. Вихідні породи сучасних скороспілих свиней. Фактори породоутворення. Структура і властивості породи. Групи порід за напрямом продуктивності. Вимоги до селекційних досягнень у свинарстві: чисельність і генеалогічна структура породи, породної групи і заводського типу.

Картограма розміщення порід, типів і ліній свиней в окремих областях України.

Методи виведення, характеристика екстер'єру продуктивних, м'ясних якостей і зони поширення вітчизняних порід і роль вчених у їх створенні.

Нові м'ясні типи та спеціалізовані лінії свиней.

Найпоширеніші зарубіжні породи свиней в Україні.

1.2.2 ПЛЕМІННА СПРАВА У СВИНАРСТВІ

Організація і техніка племінної справи у свинарстві

Значення племінної справи у збільшенні продуктивних і племінних якостей свиней. Основні завдання племінних господарств, їх органічний зв'язок з свинарськими підприємствами промислового типу. Особливості племінної роботи та розведення свиней у господарствах різних типів (племзаводах, племрепродукторах, товарних господарствах), підприємствах із племінної справи. Принципи комплектування і ремонту стада кнурів, маток у племінних і товарних господарствах. Мічення свиней. Зоотехнічний облік у свинарстві.

Нові вимоги до організації племінної роботи в господарствах за переходу на промислову технологію виробництва свинини. Державні книги племінних свиней та їх значення. Планування племінної роботи та прогнозування її ефективності. Схема організаційної структури управління племінним і товарним свинарством. Перспективні плани селекційно-племінної роботи. Особливості складання перспективних планів для окремих господарств і регіонів.

Методи розведення свиней

Основні методи подальшого підвищення продуктивних і племінних якостей свиней. Заводське схрещування і його ефективність, вбирне, ввідне та відтворне.

Чистопородне розведення за лініями з використанням різних ступенів інбридингу і неспорідненого спаровування тварин одного типу продуктивності.

Гібридизація – система розведення свиней. Роль і місце програми гібридизації в країнах розвинутого свинарства.

Значення різних методів розведення для збільшення виробництва і поліпшення якості продукції.

Добір і підбір у свинарстві

Значення добору і підбору для підвищення продуктивності тварин та поліпшення якості продукції.

Відбір тварин за походженням. Оцінювання кнурів і маток за якістю їх потомства методом контрольної відгодівлі і вирощування. План підбору свиноматок і кнурів для парування. Віковий підбір. Бонітування свиней.

Стандартизація свиней за типом і рівнем продуктивності. Зв'язок племінних господарств або племінних ферм з іншими господарствами, де розводять свиней цієї самої породи. Напрямки наукових досліджень у галузі свинарства.

1.2.3.ТЕХНОЛОГІЯ ГОДІВЛІ ТА УТРИМАННЯ СВИНЕЙ

Технологічні та зоогігієнічні особливості утримання свиней

Характеристика основних рекомендованих типових проектів свиноферм у господарствах різного виробничого призначення. Зооветеринарні вимоги до планування і обладнання приміщень для свиней різних виробничих груп.

Механізація і автоматизація виробничих процесів у свинарстві. Системи приготування і роздачі кормів, напування, створення мікроклімату, вентиляції і опалення, прибирання гною і його утилізації. Організація літніх таборів для утримання свиней.

Головні напрямки впровадження ресурсозберігальних технологій і зниження собівартості свинини.

Основи раціональної годівлі та організація кормової бази у свинарстві

Сучасні вимоги до біологічно повноцінної годівлі свиней. Типи годівлі свиней у господарствах різних кліматичних зон України. Основні корми, які використовують у свинарстві. Комбікорми в раціоні свиней. Потреба свиней у поживних речовинах. Біологічне та економічне обґрунтування найраціональнішого типу годівлі та складу кормового раціону для свиней різних виробничих груп.

Техніка годівлі та порядок згодовування кормів.

Годівля свиней влітку. Підготовка тварин до пасовищного утримання.

Правила випасання. Розпорядок дня за пасовищного утримання. Розрахунок зеленого конвеєра для свинарської ферми.

1.2.4.ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА СВИНИНИ

Система заходів і прийомів раціонального ведення свинарства

Технологія як система взаємопов'язаних заходів і прийомів раціонального ведення галузі свинарства. Моделювання технологічного процесу – обов'язкова умова організації виробництва продукції.

Завдання технології виробництва свинини. Особливості технологічного процесу. Технологічне проектування процесу виробництва. Використання єдиних комп'ютерних систем управління підприємством і процесами в галузі свинарства.

Форми організації виробництва свинини. Органічне свинарство

Типи свинарських господарств. Спеціалізовані господарства: племінні, репродуктивні, відгодівельні та свинарські підприємства із закінченим циклом підприємства. Свиноферми неспеціалізованих господарств промислових і товарних підприємств, неспеціалізовані свинарські

господарства із закінченим циклом виробництва. Селянські (фермерські) господарства.

Виробництво органічної свинини. Правила утримання, відповідність кормів дієтичним потребам тварин, профілактика хвороб.

Комплектування і структура стада

Принципи комплектування стада. Виробничі групи свиней. Структура стада в свинарських господарствах різного виробничого призначення. Відбір свиней. Підбір свиней та складання плану паруваль і опоросів. Річний і щомісячний оборот стада свиней.

Організація відтворення поголів'я свиней

Заходи і методи успішного відтворення свинопоголів'я. Особливості репродуктивної здатності свиней. Особливості розвитку і продуктивного використання кнурів для відтворення. Годівля та утримання кнурів. Методи вирощування та оцінювання кнурів-плідників за власною продуктивністю в господарствах і елеверах. Техніка використання кнурів для парування та штучного осіменіння. Фактори, що визначають тривалість використання плідників у стаді.

Інтенсивне використання маток і підвищення їх багатоплідності

Особливості статевого розвитку маток і їх використання для відтворення. Фактори, які визначають інтенсивність використання маток для відтворення.

Періодичність змін в організмі незапліднених маток. Визначення охоти у свиноматок та строки їх осіменіння. Техніка осіменіння свиней. Причини неплідності і малоплідності свиноматок. Синхронізація охоти й овуляції у молодих і дорослих свиноматок. Вплив активних прогулянок у зимовий період і літнього табірно-пасовищного утримання маток на їх відтворні здатності.

Технологія годівлі, догляду та утримання свиноматок під час підготовки їх до осіменіння

Фактори, які визначають інтенсивність використання маток для відтворення. Годівля і утримання маток під час підготовки їх до осіменіння в господарствах різних типів. Підвищення ефективності осіменіння і запліднення маток. Контроль за ефективністю осіменіння маток.

Ембріональний розвиток поросят. Годівля та утримання порослих маток з урахуванням особливостей господарств різних типів.

Особливості продуктивного використання кнурів для відтворення.

Організація і техніка проведення опоросу

Зооветеринарні вимоги до обладнання і мікроклімату свинарників-маточників та їх підготовка до чергового туру опоросів. Виділення порослих маток і порядок їх переведення в приміщення, які обладнані для проведення опоросів. Підготовка свиноматок до опоросу. Проведення опоросів і вирівнювання гнізд для повнішого використання маток і приміщень.

Патологія під час опоросу. Оперативна акушерська допомога під час опоросу. Особливості лактації у свиноматок. Ветеринарна обробка поросят і

маток після закінчення опоросу. Особливості організації та проведення опоросів у літніх таборах.

1.2.5 ТЕХНОЛОГІЯ ГОДІВЛІ ТА УТРИМАННЯ СВИНЕЙ РІЗНИХ

ВИРОБНИЧИХ ГРУП

Технологія годівлі, догляду та утримання підсисних свиноматок

Норми і раціони годівлі підсисних свиноматок. Техніка годівлі підсисних свиноматок. Орієнтовні раціони для підсисних свиноматок. Склад і поживність комбікормів-концентратів для підсисних свиноматок.

Утримання підсисних свиноматок і догляд за ними. Розпорядок дня операторів з догляду за підсисними свиноматками.

Технологія вирощування поросят-сисунів

Вікові особливості поросят у перші місяці життя. Особливості терморегуляції, кровопостачання та системи травлення. Критичні періоди поросят-сисунів. Потреба поросят-сисунів у поживних речовинах і фізіологічне обґрунтування ранньої підгодівлі. Профілактика анемії і шлунково-кишкових захворювань. Підгодівля поросят-сисунів. Вирощування поросят-сисунів. Контроль за розвитком поросят. Зоогігієнічні вимоги до утримання і профілактики захворювань поросят. Особливості вирощування поросят-сисунів у літніх таборах.

Технологія вирощування відлучених поросят

Основні фактори, що зумовлюють високий вихід та збереженість поросят. Біологічне і економічне обґрунтування різних строків відлучення поросят. Техніка відлучення поросят на промислових комплексах.

Традиційне, раннє і надраннє відлучення: переваги і недоліки. Годівля відлучених поросят з використанням спеціальних комбікормів і змішаних раціонів. Утримання відлучених поросят і догляд за ними. Розпорядок дня оператора з догляду за відлученими поросятами.

Технологія вирощування племінного і ремонтного молодняку

Особливості вирощування ремонтного молодняку в господарствах різних типів. Фактори, що зумовлюють високу ефективність вирощування ремонтного молодняку. Добір ремонтного молодняку.

Значення біологічно повноцінної годівлі, норм годівлі ремонтних кнурців і свинок. Активний моціон і табірно-пасовищне утримання ремонтного молодняку. Годівля ремонтного молодняку: нормування, раціони, техніка. Контрольне вирощування ремонтного молодняку.

Утримання ремонтного молодняку і догляд за ним. Розпорядок дня оператора з догляду за ремонтним молодняком.

1.2.6 ТЕХНОЛОГІЯ ВІДГОДІВЛІ СВИНЕЙ ТА ВИРОБНИЦТВО СВИНИНИ У ГОСПОДАРСТВАХ РІЗНИХ ФОРМ ВЛАСНОСТІ

Технологія відгодівлі свиней

Фактори, що визначають ефективність відгодівлі: порода і породність тварин, стан здоров'я тварин, умови утримання, рівень і тип годівлі. Вплив різних кормів на якість м'яса і сала. Економічна ефективність відгодівлі чистопородних, помісних і гібридних свиней до різної живої маси.

Основні види відгодівлі: м'ясна, беконна, відгодівля до жирних кондицій. Технологічні параметри відгодівлі: розмір груп, фронт годівлі, мікроклімат, норми, раціони і техніка годівлі.

Впровадження сучасної промислової технології відгодівлі свиней у господарствах за змішаного типу годівлі. Контроль за інтенсивністю відгодівлі та реалізацією свиней. Утримання відгодівельного молодняку та догляд за ним. Розпорядок дня оператора з догляду за відгодівельним поголів'ям.

Потокова технологія виробництва свинини

Основні принципи ведення галузі на промисловій основі: спеціалізація приміщень і обладнання за виробничим призначенням, послідовність формування технологічних груп тварин, поточність і ритмічність виробництва, роздільно-цехова організація праці, стандартизація продукції, яку випускають. Одно-, дво- та трифазні системи утримання свиней. Схема роботи промислових комплексів з семиденним режимом роботи.

Організація відтворення свиней. Комплектування маточного стада.

Зоотехнічний облік. Режим використання, утримання та годівлі кнурів-плідників. Виявлення свиноматок в охоті, їх осіменіння. Утримання та годівля умовно поросних і поросних свиноматок. Підготовка свиноматок до опоросу. Проведення опоросів і вирощування порослят-сисунів. Відлучення порослят-сисунів. Дорощування порослят. Особливості вирощування порослят, що відстали в рості. Годівля, догляд і утримання ремонтного молодняку.

Відгодівля молодняку свиней. Технологічні параметри відгодівлі (розмір груп, площа станка, мікроклімат, режим і техніка годівлі). Видалення та переробка гною.

Особливості технології виробництва свинини у господарствах різних форм власності

Виробництво свинини в неспеціалізованих господарствах. Виробництво свинини в колективних і державних господарствах. Виробництво свинини в підсобних господарствах промислових і торговельних підприємств та організацій.

Виробництво свинини в особистих, підсобних і фермерських господарствах.

Ветеринарно-санітарне забезпечення свинарських підприємств

Ветеринарно-санітарні вимоги під час проектування та спорудження свинарських ферм і комплексів. Заходи щодо контролю за переміщенням тварин. Загальні принципи профілактики хвороб. Схеми ветеринарно-санітарних заходів. Охорона біосфери від забруднення відходами свинарських господарств.

Організація і гігієна праці та техніка безпеки у свинарстві

Принцип організації та оплати праці на комплексах і фермах. Режим праці та відпочинку. Обов'язки працівників комплексів і ферм.

Вимоги безпеки під час обслуговування свиней. Запобіжні заходи під час обслуговування систем вентиляції, опалення. Засоби особистої

профілактики під час дезінфекції і дезінсекції, робота з хімічними речовинами. Заходи особистої профілактики під час розтину трупів свиней.

Техніка безпеки під час обслуговування свиноматок і кнурів-плідників.

Основи технології переробки свинини

Загальні поняття про якість свинини та її харчові цінності. Вплив різних природних факторів, морфологічного і хімічного складу свинини на її якість.

Державні стандарти та заготівельні ціни на живих свиней різної вгодованості, які будуть реалізовувати.

Підготовка свиней до реалізації, транспортування в різні пори року.

Вплив передзабійного утримання та тривалості витримки свиней на м'ясокомбінаті на забійний вихід і якість туш. Оформлення документації на свиней, які будуть реалізовувати. Стандарти на свиней, призначених для забою. Товарне і органолептичне оцінювання свинини та продуктів її переробки. Розбирання туш. Основи технології приготування ковбасних виробів, м'ясних солених продуктів, напівфабрикатів, консервів.

Організація маркетингу в свинарстві

Сучасний стан і механізм функціонування ринку продукції тваринництва. Маркетингова діяльність товаровиробників на ринку продукції свинарства. Організація та особливості реалізації свинини в умовах переходу до ринкових відносин.

Формування і резерви підвищення конкурентоспроможного виробництва свинини. Особливості формування цін на свинину в сучасних умовах.

Рекламна кампанія та ефективність її проведення в свинарстві.

1.3 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА

1.3.1 БІОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОДУКТИВНИХ ЯКОСТЕЙ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ

Походження птиці та її біологічні особливості

Історія розвитку та значення птахівництва. Основоположники науки основ птахівництва. Сучасний стан промислового птахівництва та його значення у виробництві яєць і м'яса в спеціалізованих і фермерських господарствах, об'єднаннях.

Досягнення науки і кращого виробничого досвіду в розвитку вітчизняного птахівництва.

Тенденції і напрямки розвитку промислового виробництва в одержанні екологічно чистої продукції.

Дикі предки свійської птиці. Приручення і одомашнення. Доместикаційні зміни. Види сільськогосподарської птиці. Біологічні особливості та господарсько-корисні ознаки сучасних порід сільськогосподарської птиці як результат довготривалої праці людини упродовж поколінь.

Конституція та екстер'єр сільськогосподарської птиці

Поняття про конституцію сільськогосподарської птиці. Типи конституції, їх зв'язок з темпераментом, здоров'ям, витривалістю, здатністю до акліматизації, стійкістю до захворювань та характером продуктивності птиці.

Поняття про екстер'єр. Статі будови тіла птиці. Значення окремих статей для оцінки здоров'я, міцності конституції і продуктивності. Вади та недоліки екстер'єру. Специфічні статі будови тіла інших видів птиці.

Методи вивчення та оцінки екстер'єру. Значення екстер'єру для відбору птиці. Зовнішні ознаки високопродуктивних несучок. Визначення статі та віку птиці.

Продуктивність сільськогосподарської птиці

Поняття про продуктивність птиці. Яєчна продуктивність птиці та компоненти несучості. Органи розмноження самок і процес формування яйця. Співвідношення складових частин яєць. Будова яйця. Несучість і маса яєць різних видів сільськогосподарської птиці. Облік і оцінка яйцевої продуктивності. Фактори, які впливають на несучість. Вимоги Держстандарту на яйця.

М'ясна продуктивність птиці. М'ясні якості птиці. Оцінка м'ясної продуктивності птиці. Фактори, які впливають на м'ясну продуктивність.

Держстандарт на м'ясо птиці.

1.3.2 ПОРОДИ І КРОСИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ

Породи і кроси курей

Поняття про породи і кроси сільськогосподарської птиці. Класифікація порід сільськогосподарської птиці.

Породи і кроси курей яєчного напряму продуктивності. Породи і кроси курей м'ясного напряму продуктивності. М'ясо-яєчні породи курей та їх кроси.

Породи і кроси індиків, качок, гусей та інших видів сільськогосподарської птиці

Породи і кроси качок. Породи і породні групи гусей. Породи і кроси індиків.

Цесарки, голуби, перепели, страуси, яких розводять у різних формах власності господарств в Україні.

1.3.3 ПЛЕМІННА РОБОТА У ПТАХІВНИЦТВІ

Організація племінної роботи у птахівництві

Поняття про селекційну і племінну роботу. Роль племінної роботи в поліпшенні продуктивних якостей птиці. Елементи племінної роботи.

Теоретичні основи, зміст та завдання племінної роботи. Типи племінних птахівницьких господарств та особливості ведення селекційно-племінної роботи в них. Структура стада. Первинний зоотехнічний і племінний облік. Мічення птиці. Бонітування птиці, його мета та техніка проведення.

Добір, підбір і методи розведення птиці

Добір і підбір у птахівництві. Особливості добору за генотипом та фенотипом. Вибір напряму добору.

Підбір, його взаємозв'язок з добором. Варіанти підбору та його ефективність. Принципи підбору. Інбридинг та інbredна депресія.

Методи розведення птиці, їх класифікація. Чистопородне розведення, його біологічні особливості і значення в удосконаленні існуючих порід птиці.

Розведення за лініями. Схрещування, його біологічна суть, значення й застосування. Види схрещування, їх характеристика, техніка і умови застосування. Гібридизація, її мета і практичне значення.

1.3.4 ІНКУБАЦІЯ

Поняття про інкубацію. Типи інкубаторів

Переваги інкубації над природним виведенням молодняку птиці. Значення інкубації в збільшенні виробництва продукції птахівництва, одержанні сільськогосподарської птиці з генетично обумовленими якостями, високою продуктивністю і життєздатністю. Економічна ефективність інкубації.

Характеристика інкубаторів вітчизняного і зарубіжного виробництва.

Техніка безпеки під час роботи інкубаторів. Збір, транспортування і зберігання яєць, підготовка їх до інкубації.

Технологія інкубації яєць сільськогосподарської птиці

Технологічні процеси штучного виведення молодняку птиці. Технологія виробництва інкубаційних яєць. Вимоги до якості інкубаційних яєць за морфологічними, хімічними та фізичними ознаками.

Технологічні графіки закладки інкубаційних яєць в інкубатори. Режим інкубації. Інкубація. Використання енергозберігаючих технологій.

Технологія інкубації яєць різних видів сільськогосподарської птиці.

Фізіологія розвитку ембріона птиці. Біологічний контроль. Облік результатів інкубації. Оцінювання якості добового молодняку.

Дезінфекція інкубаторів та обладнання.

1.3.5 ТЕХНОЛОГІЯ ГОДІВЛІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ.

Класифікація кормів та їх характеристика. Нормування поживних речовин і обмінної енергії.

Типи годівлі. Фазова і безфазова годівля.

Годівля молодняку птиці: курчат-бройлерів, курчат яєчних і м'ясних ліній, індиченят. Особливості годівлі гусенят та каченят. Годівля курей яєчних та м'ясних порід, індичок та індиків. Особливості годівлі водоплавної птиці.

Економічна ефективність використання повноцінних комбікормів.

1.3.6 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ХАРЧОВИХ ЯЄЦЬ

Основні принципи технології виробництва харчових яєць

Спеціалізація птахівницьких підприємств в яєчному виробництві. Технологічні принципи промислового виробництва яєць сільськогосподарської птиці в спеціалізованих господарствах.

Поняття про технологічний графік, технологічну карту виробничого процесу. Основні цехи промислового виробництва харчових яєць.

Планування і обладнання приміщень птахівницьких господарств. Заходи екологічної безпеки в промисловому птахівництві.

Технологія промислового виробництва харчових яєць

Схема технологічного процесу виробництва харчових яєць. Умови, що забезпечують цілорічне і рівномірне виробництво яєць птиці. Цех виробництва інкубаційних яєць. Цех вирощування ремонтного молодняку.

Значення кооперування племінних і промислових господарств. Системи і способи вирощування молодняку. Фактори, що впливають на його ріст та розвиток. Системи та способи утримання птиці в умовах промислової технології. Особливості годівлі молодняку і дорослої птиці при виробництві харчових яєць. Створення оптимального мікроклімату, його вплив на продуктивність птиці. Комплектування батьківського та промислового стада птиці. Годівля та утримання промислових курей-несучок. Собівартість виробленої продукції та шляхи її зниження.

1.3.7 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПТИЦІ

Технологія виробництва м'яса курчат-бройлерів.

Основні принципи технології виробництва м'яса курчат-бройлерів. Цех вирощування курчат-бройлерів, схема технологічного процесу. Цех виробництва інкубаційних яєць. Цех вирощування ремонтного молодняку.

Способи утримання курчат-бройлерів та їх перевага. Економічна ефективність.

Особливості годівлі, догляду та вирощування курчат-бройлерів.

Технологія виробництва м'яса індиків, качок, гусей

Планування і обладнання приміщень для виробництва м'яса індиків, качок, гусей.

Особливості технології виробництва м'яса індиків, качок, гусей в інтенсивному птахівництві.

Основні принципи комплектування батьківського стада птиці. Щільність посадки молодняку. Особливості годівлі і вирощування індиченят, каченят, гусенят.

Технологічні процеси і їх удосконалення для підвищення ефективності виробництва та поліпшення якості м'яса.

Технологія відгодівлі гусей для одержання жирної печінки.

Технологія виробництва м'яса інших видів птиці

Розведення перепелів, цесарок, м'ясних голубів, фазанів та страусів для виробництва м'яса.

Технологія годівлі, догляду, утримання. Тривалість вирощування птиці та вимоги до живої маси. Витрати корму на одиницю продукції.

Розвиток фермерського та комерційного страусівництва.

1.3.8 ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ПТАХІВНИЦТВА ТА ОЦІНЮВАННЯ ЇЇ ЯКОСТІ

Технологія забою і переробки сільськогосподарської птиці

Організація процесу забою та переробки птиці. Зажиттєве та після забійне оцінювання м'ясної продуктивності птиці. Вимоги державних стандартів.

Транспортування птиці. Дотримання ветеринарно-санітарних вимог під час транспортування птиці. Строки та методи забою. Технологія забою та первинної обробки птиці.

Охолодження тушок, сортування, маркування, зважування, пакування, заморожування. Використання субпродуктів.

Вітчизняний та зарубіжний досвід економічного ефекту глибокої переробки тушок птиці.

Утилізація відходів продуктів забою птиці.

Технологія переробки інших видів продукції птахівництва

Організація процесу збору яєць сільськогосподарської птиці. Стандарт на яйця птиці. Сортування, обробка і зберігання харчових яєць. Технологічний процес переробки харчових яєць у ячний порошок і меланж.

Вимоги міждержавного стандарту на продукцію переробки яєць птиці.

Органолептичні показники якості. Вимоги до маркування, тари, транспортування.

Обробка перо-пухової сировини. Виробництво кормів із відходів птахівництва.

Переробка і використання пташиного посліду. Екологічна безпека довкілля.

1.4 КОНЯРСТВО

1.4.1 КОНСТИТУЦІЯ, ЕКСТЕР'ЄР ТА ІНТЕР'ЄР КОНЕЙ

Ознаки, за якими визначаються типи конституції. Методи і принципи оцінювання екстер'єру коней різного призначення. Статі коней, вади тіла та недоліки екстер'єру.

Алюри, їх різновидності. Мاستі і відмітини, їх біологічне і пізнавальне значення. Вікові зміни та статеві відміни екстер'єру коней. Статевий диморфізм.

Визначення віку коней по зубах. Інтер'єр коней різних порід. Зоотехнічна виводка коней. Ознаки, які слід враховувати під час вибору коня.

1.4.2 ПОРОДИ КОНЕЙ

Сучасний стан породного складу коней. Еволюція порід коней та принципи їх класифікації: ваговозні, упряжні, рисисті, верхово-упряжні, верхові. Планові породи коней України.

Перші поні-клуби Європи та в Україні, принципи функціонування їх за призначенням. Необхідність комплексного оцінювання вивчення кожної породи і правильність її вибору.

Характеристика породи: місце та методи виведення, особливості екстер'єру, працездатність, показники молочної і м'ясної продуктивності,

структура породи – типи, лінії, родини. Бажані типи коней і методи їх створення.

Основні напрями селекції, зона поширення, провідні кінні заводи та племрепродуктори в Україні.

1.4.3 ВІДТВОРЕННЯ КОНЕЙ

Біологічні особливості розмноження коней

Показники відтворення поголів'я коней в Україні у сучасному аспекті.

Статева охота, методи виявлення охоти у кобил і парувальний вік коней. Тривалість племінного використання жеребців і кобил. Статева циклічність, парувальний сезон, способи стимуляції охоти, овуляції у кобил, міграція зиготи. Способи парування: ручне, варкове, косячне. Навантаження на жеребця за різних способів парування.

Штучне осіменіння кобил і трансплантація ембріонів. Підготовка інструментів та взяття сперми.

Підготовка до парувальної кампанії: вимоги до організації парувальної кампанії, підготовка кобил і жеребців до парування, годівля та утримання їх у період підготовки до парування, особливості парувальної кампанії для робочих коней. Жеребність. Методи діагностування жеребності: ректальний та вагінальний; аборти та їх профілактика.

Жереблення, догляд за кобилою і лошам після жереблення. Правила присвоєння кличок лошатам. Документи обліку з відтворення коней.

Вирощування молодняку коней

Закономірності росту і розвитку молодняку. Вирощування лошат-сисунів. Підгодовля підсисних кобил і лошат. Відлучення лошат і вирощування молодняку після відлучення. Диференційована годівля жеребчиків і кобилок, що відібрані на плем'я.

Утримання молодняку на пасовищах і левадах. Груповий тренінг. Заїздка лошат робочих коней. Індивідуальний тренінг.

Догляд за кінцівками і копитами. Розчищення копит. Припасування підкови і вимоги до неї. Оцінювання та відбір ремонтного молодняку. Контроль за розвитком молодняку.

1.4.4 ГОДІВЛЯ І УТРИМАННЯ КОНЕЙ

Потреба коней у поживних речовинах, норми годівлі, техніка годівлі, особливості годівлі коней.

Корми, що переважають у годівлі коней, санітарно-гігієнічні вимоги до них. Способи підготовки кормів до згодовування. Пророщування зерна для коней.

Хвороби, що спричинюють корми і порушення техніки годівлі та напування.

Утримання коней. Будова конюшні та її обладнання, санітарно-гігієнічні вимоги до неї. Предмети догляду за кіньми. Догляд за копитами,

розчищення і кування коней. Особливості утримання та догляду кобил, жеребців та робочих коней різного фізіологічного стану.

1.4.5 ВИКОРИСТАННЯ КОНЕЙ

Робоча продуктивність

Показники робочих якостей коней: сила тяги, вид роботи (легка, середня, важка), швидкість руху, потужність і витривалість коня.

Фактори, що впливають на працездатність: жива маса, вік, вгодованість, тип тілобудови, темперамент, умови роботи і режим дня на польових і транспортних роботах, заїздка і тренування робочих коней.

Упряж, її види та елементи, правила зберігання і догляд за нею. Види запряжок. Сідла, їх будова і види. Правила сідлання коней і посадки на них вершника.

Кінські вози і качалки, причіпний інвентар, його використання і зберігання.

Техніка безпеки під час догляду та роботи з кіньми.

М'ясна продуктивність

Кінське м'ясо як продукт харчування. Хімічний склад, калорійність, біологічна і харчова цінність конини. Формування м'ясних якостей залежно від віку, породи та вгодованості коня.

Організація м'ясного табунного конярства. Нагул і відгодівля коней. Категорії вгодованості м'ясних коней. Вік реалізації. Забійний вихід. Розрубка кінських туш. Сорти конини. Зберігання конини. Резерви виробництва конини. Виробництво і собівартість м'яса табунного конярства.

Молочна продуктивність

Морфологічні особливості будови вим'я і молоковіддачі у кобил. Форми вим'я. Техніка ручного та механізованого доїння кобил. Молоко кобил, його хімічний склад та поживна цінність.

Молочна продуктивність кобил залежно від породи, віку, годівлі, періоду лактації. Кумис як цінний продукт харчування, його дієтичні та лікувальні властивості. Виробництво кумису, способи його виготовлення.

Табунне конярство

Організація і форми табунного конярства. Біологічні особливості табунних коней.

Формування і розміри табунів; облік у табунному конярстві. Таврування коней. Обтяжка молодняку. Догляд за копитами, гривною і хвостом. Утримання табунних коней у різні сезони.

Особливості парувальної кампанії у табунному конярстві. Утримання і годівля підсисних кобил, час і техніка відлучення лошат.

Споруди і обладнання за різних форм ведення табунного конярства.

Економічна ефективність табунного конярства.

Кінний спорт і туризм

Стан і перспективи розвитку кінного спорту і туризму. Сучасні види кінного спорту: класичні – виїздка, конкури (долання перешкод), триборство; стипль-чез, кінні пробіги, змагання на трійках, тачанках, багатокінні запряжки, вольтижування, скачки – гладкі, бар'єрні; національні і

кінноспортивні ігри, польові випробування. Організація і робота кінноспортивних баз. Тоталізатори.

Класифікація призів, що розігруються серед коней рисистих порід. Екіпірування коней і наїзників у період тренувань та випробувань коней в іподромній індустрії.

Правила проведення змагань. Організація суддівської колегії.

Вирощування і тренування спортивних коней.

Вимоги до спортивних коней і принципи їх відбору.

Тренування і підготовка спортивних коней до змагань.

Зоотехнічний, ветеринарний, фізіологічний та антидопінговий контроль у кінному спорті. Роль кінних заводів, ДЗС (державні заводські стайні), іподромів, кінноспортивних шкіл у розвитку кінного спорту.

Використання коней в інших галузях народного господарства

Коні як донори крові для виготовлення лікувальних і профілактичних сироваток проти гангрені, дифтерії, ботулізму. Виробництво сироватки жеребних кобил (СЖК) – як біологічного стимулятора багатоплідності овець і корів.

Використання коней для профілактики і лікування опорно-рухового апарату в медицині. Кінна поліція, особливості використання коней для охорони правопорядку.

1.4.6 ПЛЕМІННА РОБОТА В КОНЯРСТВІ

Організація і завдання племінної роботи

Методи розведення коней. Принципи добору і підбору. Племінний облік у конярстві. Особливості добору за походженням і типовістю, промірами, екстер'єром і конституцією, працездатністю, молочною і м'ясною продуктивністю. Бонітування коней. Розведення за лініями. Маточні родини.

Принципи виведення нових порід коней. Поліпшення коней різних порід за чистопородного розведення та схрещування. Правила, техніка і облік заводських та іподромних випробувань, їх роль у селекції. Виставки і виводки коней.

Державні заходи з організації і розвитку конярства

Організація управління конярством в Україні. Корпорація «Конярство України», асоціація «Укрконепром», «Укрплемоб'єднання» та його обласні структури, кінні заводи, державні заводські стайні, іподроми, племрепродуктори, ферми племінних і робочих коней.

Організація маркетингових заходів щодо проведення виставок та аукціонів. Експорт коней.

1.5. ТЕХНОЛОГІЯ ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА З ОСНОВАМИ ВИРОБНИЧОЇ САНИТАРІЇ

1.5.1 ПІДГОТОВКА ТВАРИН І ПТИЦІ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ НА М'ЯСОПЕРЕРОБНІ ПІДПРИЄМСТВА, ЗАБІЙ ТА ПЕРВИННА ОБРОБКА ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ

**Забійні тварини та фактори, що визначають категорії їх
вгодованості**

Завдання дисципліни «Технологія переробки продукції тваринництва з основами виробничої санітарії» та зв'язок з іншими дисциплінами навчального плану, її роль у охороні здоров'я тварин, людей і довкілля.

Перспективи розвитку різних галузей переробної промисловості.

Особливості виробництва і переробки продукції тваринництва у господарствах та на підприємствах з різними формами власності.

Досвід кращих переробних підприємств прогресивних технологій виробництва з переробки продукції тваринництва.

Загальні відомості про забійних тварин і їх заготівлю. Методи визначення вгодованості худоби і птиці. Фактори, які впливають на вгодованість тварин і птиці. Контрольний забій тварин. Категорії вгодованості тварин відповідно до діючих стандартів на м'ясо.

Реалізація худоби та птиці на м'ясопереробні підприємства

Правила реалізації сільськогосподарської худоби і птиці на м'ясопереробні підприємства.

Підготовка тварин до транспортування. Організація та порядок транспортування забійних тварин. Способи транспортування: автомобільний, водний, залізничний транспорт, перегони тварин.

Ветеринарно-санітарний контроль під час транспортування забійних тварин. Оформлення супровідної документації. Профілактика транспортного травматизму. Вплив транспортування на забійних тварин. Санітарна обробка транспортних засобів. Системи реалізації забійних тварин на м'ясопереробні підприємства.

Підготовка тварин та птиці до забою

Порядок приймання і здавання забійних тварин, їх розміщення, сортування за статтю, віком, вгодованістю. Передзабійне утримання тварин на м'ясопереробних підприємствах, його вплив на забійний вихід і якість м'ясної продукції.

Підготовка тварин до забою та передзабійний огляд, його гігієнічне значення.

Підприємства з переробки забійних тварин

Організаційна структура та типи забійних і м'ясопереробних підприємств, їх виробнича характеристика. Санітарні та технологічні умови вимоги до забійних та м'ясопереробних підприємств. Гігієнічні вимоги до виробничих цехів та їх обладнання. Водопостачання м'ясопереробних підприємств. Дезінфекція та дератизація на переробних підприємствах. Особиста гігієна працівників переробних підприємств.

Переробка забійних тварин і птиці

Технологічні схеми забою тварин різних видів і переробки їх туш та внутрішніх органів. Оглушення тварин. Знекровлення забійних тварин. Знімання шкури, видалення внутрішніх органів. Розпилювання, зачищення та оцінювання якості туш. Норми виходу продуктів забою тварин та коефіцієнти перерахунку маси м'яса у прийняту живу масу.

Технологічна схема переробки туш великої рогатої худоби.

Технологічна схема переробки туш дрібної рогатої худоби.

Знімання шкури вручну з овечих туш.

Технологічні схеми переробки туш свиней.

Ветеринарно-санітарна експертиза м'яса, клеймування туш.

Товарне оцінювання якості туш тварин та їх сортовий розруб

Категорії яловичини (перша і друга) дорослої великої рогатої худоби, молодняку великої рогатої худоби, телятини і вимоги до них.

Класи туш (вищий, перший, другий і третій) яловичини молодняку великої рогатої худоби.

Термічний стан яловичини і телятини (парна, остигла, охолоджена, приморожена, заморожена).

Органолептичні показники яловичини, телятини та свинини.

Вимоги ДСТУ 6030.

Товарознавче маркування м'яса різних видів тварин. Сортівний розруб яловичини, телятини, баранини, свинини. Маркування м'яса.

Умовно-придатне м'ясо, його клеймування та умови використання.

Технологія обробки і зберігання продуктів забою худоби

Поняття про м'ясо, морфологічний та хімічний склад м'яса тварин різних видів, його харчове та біологічне значення, класифікація м'яса. Товарознавча оцінка м'яса.

Зміни в м'ясі після забою. Поняття про дозрівання м'яса. Особливості дозрівання м'яса хворих, виснажених, перевтомлених тварин.

Зберігання м'яса і м'ясопродуктів.

Зміни в м'ясі під час зберігання (загар, ослизнення, зміни кольору, пліснявіння, гниття). Причини псування м'яса.

Способи консервування м'яса. Переваги консервування холодом. Види м'яса за термічним станом. Основні способи обробки м'яса та м'ясопродуктів холодом. Сутність процесу охолодження та фактори, що впливають на консервування м'яса холодом.

Зберігання охолодженого м'яса і м'ясопродуктів. Замороження м'яса.

Методи замороження. Зберігання замороженого м'яса. Втрати під час замороження та зберігання м'яса. Джерела холоду.

Правила здачі м'яса та готової продукції на холодильник. Ветеринарно-санітарний контроль за м'ясом і м'ясопродуктами на холодильниках.

Розморожування м'яса, методи та способи розморожування.

Субпродукти, їх харчова цінність. Групи та категорії субпродуктів.

Переробка та консервування крові.

Технологічні процеси, передбачені під час обробки шкур. Консервування шкур. Санітарно-гігієнічні вимоги до приміщень та консервантів, які використовуються.

Технологічні процеси обробки та консервування кишок. Санітарні вимоги під час проведення цих процесів.

1.5.2. ТЕХНОЛОГІЯ ТА САНІТАРНІ ВИМОГИ ПІД ЧАС ВИРОБНИЦТВА М'ЯСНИХ ПРОДУКТІВ

Технологія та гігієна виробництва солоних і копчених м'ясних продуктів, їх зберігання

Значення та сутність консервування м'яса і м'ясопродуктів методом посолу. Переваги та недоліки цього методу. Інгрєдєнти засолювальних сумішей. Способи засолування. Рецептурс розсолів і їх приготування.

Асортимент солоних м'ясопродуктів. Сировина для солоних м'ясопродуктів, вимоги до її якості та методи санітарного контролю. Підготовка сировини до соління.

Основи технології та гігієни соління кісткової та безкісткової сировини.

Обробка м'ясопродуктів після соління та підготовка їх до теплової обробки.

Методи та способи варіння м'ясопродуктів і їх охолодження. Технологія варених окостів.

Технологія та гігієна отримання копчених м'ясопродуктів. Сутність копчення м'ясопродуктів. Види копчення. Сировина для отримання коптільного диму. Режим зберігання м'ясопродуктів після копчення.

Вимоги до якості готової продукції. Санітарний контроль якості.

Основи технології та санітарний контроль під час виробництва ковбасних виробів

Поняття про ковбасне виробництво. Асортимент ковбасних виробів.

Вимоги до сировини, спецій, допоміжних матеріалів для виробництва ковбасних виробів, готової продукції.

Технологічні операції ковбасного виробництва (за основними групами) та її характеристика.

Схема підбору та підготовки сировини для різних груп ковбасних виробів.

Технологія обвалювання, жилювання, первинне подрібнення м'яса.

Засолування та дозрівання м'яса, вторинне подрібнення та приготування фаршу. Санітарні умови приготування фаршу та контроль за їх дотриманням.

Виробництво варених ковбасних виробів, напівкопчених, варенокопчених, сирокочених, напівсухих сирокочених, сиров'ялених ковбас.

Оболонки для ковбасних виробів, їх підготовка до формування ковбас.

Формування ковбасних виробів.

Технологічні процеси та режими під час термічної обробки ковбасних виробів. Фізико-хімічні процеси, що відбуваються в різних видах ковбасних виробів під час термічної обробки. Вимоги до якості та методи контролю за якістю, зберіганням і транспортуванням ковбасних виробів. Фасування, упаковка ковбасних виробів.

Охорона довкілля від забруднення відходами підприємств з виробництва ковбас.

Технологія виробництва та санітарні вимоги під час отримання м'ясних напівфабрикатів та швидкозаморожених готових страв

Поняття про м'ясні напівфабрикати та їх асортимент. Вимоги до сировини, спецій і маринадів для виробництва напівфабрикатів. Використання парного м'яса.

Технологічні схеми розділення напівтуш для напівфабрикатів.

Виготовлення натуральних напівфабрикатів з яловичини, свинини, баранини, м'яса птиці та санітарний контроль цих процесів.

Технологія виробництва напівфабрикатів у панірувальних сухарях, січених напівфабрикатів, пельменів (равіолі).

Технологія виготовлення фасованого м'яса.

Сучасні пакувальні матеріали для напівфабрикатів.

Упаковування напівфабрикатів у термоусадну плівку.

Поняття про продукти швидкого приготування та їх асортимент.

Технологічний процес виробництва заморожених м'ясних готових страв.

Технологія виробництва та санітарні вимоги під час виробництва м'ясних банкових консервів

Поняття про м'ясні консерви. Асортимент та види м'ясних консервів.

Вимоги до сировини, прянощів і матеріалів, які використовуються в консервному виробництві та готової продукції.

Вимоги до якості консервної тари, види тари. Поняття про умовну і фізичну банку.

Основні технологічні процеси виробництва м'ясних консервів.

Технологія консервного виробництва та гігієнічні вимоги під час виготовлення, зберігання та транспортування м'ясних консервів. Санітарний контроль якості м'ясних консервів. Вади баночних консервів та їх санітарна оцінка.

1.5.3 ТЕХНОЛОГІЯ ТА САНІТАРНІ ВИМОГИ ПІД ЧАС ПЕРЕРОБКИ МОЛОКА І ВИРОБНИЦТВА МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ

Технологія виробництва та санітарний контроль питного молока, вершків і кисломолочних продуктів

Хімічний склад та харчова цінність молока. Мікрофлора молока. Вплив антибіотиків і пестицидів на молоко.

Види питного молока, вимоги на питне молоко відповідно до стандартів.

Нормалізація молока та її значення. Правила особистої та виробничої гігієни працівників під час виробництва молока та кисломолочних продуктів.

Сучасні пакувальні матеріали. Класифікація молочнокислих продуктів.

Характеристика кисломолочних продуктів. Бактеріальні закваски. Технологія отримання кислого молока, вершків, йогуртів, ряжанки. Національні кисломолочні продукти.

Санітарна оцінка якості молока та кисломолочних продуктів за органолептичними та мікробіологічними показниками.

Технологія виробництва вершкового масла та методи санітарного контролю

Види вершкового масла згідно з діючими стандартами. Хімічний склад вершкового масла, його харчова цінність. Сировина для виготовлення

вершкового масла, вимоги до сировини. Сутність процесу маслоутворення. Методи виробництва вершкового масла.

Пастеризація, охолодження, збивання вершків під час виробництва вершкового масла.

Технологія отримання кисловершкового масла. Вплив різних факторів на збивання вершків. Фактори, що впливають на якість вершкового масла.

Виробництво вершкового масла сепаруванням. Пакування та зберігання вершкового масла. Визначення сорту вершкового масла.

Санітарна оцінка якості вершкового масла. Вади вершкового масла, способи їх попередження та усунення.

Особливості технології виробництва вологодського, селянського та топленого масла.

Технологія виробництва сирів

Класифікація сирів згідно з існуючими стандартами. Хімічний склад сирів та їх харчова цінність. Вимоги до сировини, що використовується для виробництва сирів. Технологія виробництва різних типів сирів. Сичужний фермент.

Біохімічні процеси під час дозрівання сиру. Обробка і зберігання готового сиру.

Методи оцінки якості сирів. Основні вади сирів, викликані порушенням технології виробництва та зберігання і їх попередження.

1.5.4 ТЕХНОЛОГІЯ, ОСОБИСТА ГІГІЄНА ТА ВИРОБНИЧА САНІТАРІЯ ПІД ЧАС ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ІНШИХ ГАЛУЗЕЙ ТВАРИННИЦТВА

Основи технології і гігієна переробки птиці та обробки тушок, склад м'яса різних видів

Морфологічний та хімічний склад м'яса птиці. Харчова цінність м'яса птиці.

Технологія забою та обробки тушок різних видів птиці.

Обробка тушок птиці з потрошінням та напівпотрошінням. Обробка потрохів. Випуск фасованої та пакованої продукції. Технологія виробництва та використання супутньої продукції птахівництва.

Харчове значення яєць, їх хімічний склад. Сортування, обробка та зберігання яєць. Ветеринарно-санітарні вимоги під час зберігання, пакування та транспортування яєць.

Технологія виробництва меланжу та борошна з ячної шкаралупи.

Санітарний контроль за технологічними процесами.

Основи технології і гігієна переробки кролів та обробки тушок

Хімічний та морфологічний склад м'яса кролів. Харчова цінність м'яса кролів. Відбір кролів для забою та технологія забою. Обробка тушок кролів. Вивчення вгодованості та клеймування тушок. Санітарний контроль за технологічними процесами.

Технологія первинної обробки шкур.

Первинна переробка кролів, обробка і консервування шкур кролів.

Технологія переробки продукції бджільництва

Харчова цінність меду, його хімічний склад, класифікація.

Технологія обробки і зберігання меду. Властивості і якість воску. Технологія переробки воскової сировини на пасіках. Виявлення домішок та очищення воску.

Обробка і зберігання обніжжя.

Технологія переробки риби

Хімічний склад м'яса риби.

Вимоги до якості живої товарної риби. Правила прийому та здачі товарної риби. Холодильна обробка риби. Технологія та виробнича санітарія виробництва солоних, сушених, в'ялених та копчених рибних виробів.

Гігієна праці та охорона навколишнього середовища від забруднення відходами підприємств з переробки продукції тваринництва

Відходи переробних підприємств як джерело забруднення довкілля та фактор поширення збудників заразних хвороб. Санітарні вимоги до знезараження боєнських відходів, стічних вод. Санітарна охорона ґрунтів і води від забруднення відходами підприємств переробної промисловості.

II КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Дані критерії включають в себе основні вимоги до оцінки рівня підготовки випускників коледжу зі спеціальності та дозволяють робити висновки про рівень підготовки випускників.

Екзамен проводиться за індивідуальними білетами, з використанням інформаційних технологій, складеними відповідно до програми. Кожний білет складається з тестових завдань та 2 виробничих ситуацій, що дають змогу перевірити знання студентів. Виконання всіх екзаменаційних завдань кваліфікаційного іспиту є обов'язковим. Оцінки (бали) виставляє кожен член комісії. Відповіді на білети, екзаменаційна комісія оцінює за чотирибальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Екзаменаційна комісія на закритому засіданні обговорює результати атестації та шляхом відкритого голосування простою більшістю голосів членів комісії, які брали участь в її засіданні, приймає рішення про оцінку відповіді здобувача освіти.

Повторне складання (перескладання) кваліфікаційного іспиту з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Екзаменаційна комісія може прийняти рішення про те, що здобувач освіти є не атестованим, якщо під час відповіді на кваліфікаційному іспиті здобувач освіти не продемонстрував певний рівень компетентностей та результатів навчання, передбачених освітньо-професійною програмою.

Оцінювання результатів складання кваліфікаційного іспиту здійснюється відповідно до критеріїв оцінювання, що містяться у цій програмі, окремо за виконання тестових завдань та виконання практичного завдання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Сума балів, одержаних студентом за тестові завдання	Оцінка за шкалою навчального закладу
90 - 100	відмінно
82 - 89	добре
74 - 81	
64 - 73	задовільно
60 - 63	
0 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання

ВІДПОВІДЬ СТУДЕНТА ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ПРАКТИЧНОГО ЗАВДАННЯ ОЦІНЮЄТЬСЯ ЗА 4-ох БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ

“Відмінно”. Відповідь побудована на рівні самостійного творчого мислення на основі ґрунтовного знання проблеми, що висвітлюється; основних понять та категорій, розуміння закономірностей виникнення, розвитку, протікання процесів, грамотне, логічно–послідовне викладання матеріалу, вміння пов’язувати його з сучасними досягненнями науки, робити узагальнення та висновки.

“Добре”. Вірна відповідь, побудована на рівні самостійного мислення з елементами творчого пошуку, розуміння студентом основних закономірностей викладання навчального матеріалу. Допускаються окремі незначні помилки та неточності у висвітленні неосновних аспектів проблеми.

“Задовільно”. В цілому вірна відповідь на рівні репродуктивного мислення. Допускаються недостатньо вірні формулювання, окремі незначні помилки у висвітленні основних аспектів проблеми, незнання студентом другорядних понять і категорій.

“Незадовільно”. Невірна відповідь на питання. Допущені значні помилки, що мають принципове значення в оцінці і розумінні явищ та фактів.

ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Млинівський технолого - економічний фаховий коледж
Освітньо- професійна програма: Технологія виробництва і переробки
продукції тваринництва

Спеціальність: 204 Технологія виробництва і переробки продукції
тваринництва

Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство

Освітньо – професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Навчальні дисципліни: Технологія виробництва молока та яловичини, Технологія виробництва продукції свинарства, Технологія виробництва продукції птахівництва, Конярства, Технологія переробки продукції тваринництва з основами виробничої санітарії

Екзаменатор _____

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 1

1. Теоретична частина

1. Виконання фахових тестових завдань.

II. Виробнича ситуація

1 Визначіть середньодобовий приріст теляти, якщо при народженні його вага була 31 кг, а через 30 днів стала 54 кг.

2. Вкажіть правила взяття основних промірів коня та інструменти, за допомогою яких беруть проміри, покажіть на муляжі точки взяття промірів.

Затверджено на засіданні циклової комісії

Аграрних наук та ветеринарії

Протокол № _____ від « _____ » _____ 202__ р.

Голова циклової комісії _____ **Ігор КОПЧИК**

Екзаменатор: _____

III РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бала Й.І. Донченко Т.А., Беспалий І.Ф., Карченков А.А. Технологія виробництва продукції кролівництва і звірівництва. – Вінниця : Нова книга, 2010.
2. Бесулін В.І., Гужва В.І., Куцак С.М. Птахівництво і технологія виробництва яєць та м'яса птиці / В.І. Бесулін, В.І. Гужва. – Біла Церква, 2003. – 448с.
3. Бородай В.П., Сахацький М.І., Вертійчук А.І., Мельник В.В., Пономаренко Н.П., Базиволяк С.М., Краснощок В.Г. Технологія виробництва продукції птахівництва : підручник / В.П. Бородай, М.І. Сахацький – Вінниця : Нова Книга, 2006.– 360 с.
4. Бомко В.С., Бабенко С.П., Москалик О.Ю., Гришко Г.І., Токаренко М.Д., Чумакова Л.О. Годівля сільськогосподарських тварин : підручник / В.С. Бомко, С.П. Бабенко. – Вінниця : Нова Книга, 2001. – 240 с.
5. Бусенко О.Т. Технологія виробництва продукції тваринництва / О.Т. Бусенко. – Київ : Аграрна освіта, 2005.
6. Герасимов В.І. та ін. Свинарство і технологія виробництва свинини. / В.І. Герасимов. – Харків : Еспада, 2003.
7. Гопка Б. М. Конярство / Гопка Б. М., Хоменко М. П., Павленко П. М. – Київ :Вища освіта, 2004.Інструкція з бонітування сільськогосподарської птиці;
8. Єгоров Б. В. Біологічна оцінка комбікормів-концентратів для тренуваних і спортивних коней. Зернові продукти і комбікорми. 2017. Вип. 17, No 1(65). С. 46-58.
9. Засуха Ю. В., Нагаєвич В.М., Хоменко М.П. Технологія виробництва продукції свинарства. / Ю.В.Засуха, В.М. Нагаєвич, М.П. Хоменко. – Вінниця: Нова книга, 2006.
10. Закон України “Про племінну справу у тваринництві” No 3691-12 від 15.12.1993 р. : за станом на 01.01.2016 р. / Відомості Верховної Ради України. – Офіц. Вид. – Київ : Парлам. вид-во, 1994. – No 2, ст. 7.
11. Інструкція з ведення племінного обліку в птахівництві та зразків форм племінного обліку в птахівництві No179/01 – Київ.
12. Касянчук В.В., Микитюк В.П., Олійник Л.В. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами переробки продуктів тваринництва. – Вінниця: Нова книга, 2007.
13. Клименко М.М., Віннікова Л.Г., Береза І.Г. та ін. Технологія м'яса та м'ясних продуктів. / М.М. Клименко, Л.Г. Віннікова, І.Г. Береза. – Київ :Вища освіта, 2006.
14. Конярство : методичні рекомендації для виконання практичних занять для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» спеціальності

204 «ТВППТ» заочної форми здобуття вищої освіти / уклад. Л. В. Онищенко. Миколаїв :МНАУ, 2024. 69 с.

15. Конярство та кіннозаводство. Навчально-інформаційний портал НУБіП України. 2022. URL: <https://elearn.nubip.edu.ua/enrol/index.phpid=566>

16. Костенко В.І. Технологія виробництва молока і яловичини. Практикум / В.І. Костенко. – Київ : Агроосвіта, 2013.

17. Крамаренко С. С., Луговий С. І., Лихач А. В., Крамаренко О. С. Аналіз

біометричних даних у розведенні та селекції тварин: навчальний посібник.

Миколаїв: МНАУ, 2019. 211 с.

18. . Маньковський А.Я. Технологія продуктів забою тварин. – Київ : Агроосвіта, 2014.

19. Машкін Н.І., Париш Н.М. Технологія виробництва молока і молочних продуктів / Н.І. Машкін, Н.М. Париш. – Київ : Вища освіта, 2006.

20. Нетрадиційне конярство : навчальний посібник / Б. Гопка, В. Судай, В. Скоцик та ін. Київ : Вища освіта, 2008. 185 с.

21. Про затвердження Інструкції з бонітування великої рогатої худоби молочних і молочно-м'ясних порід, Інструкції з ведення племінного обліку в молочному і молочно-м'ясному скотарстві та зразків форм племінного обліку в молочному і молочно-м'ясному скотарстві : Наказ Міністерства аграрної політики України № 474 від 30.12.2003 р. – Офіційний вісник України. – Київ : 2004 р. № 4. – Т.2, ст. 478.

22. Про запровадження ідентифікації і реєстрації великої рогатої худоби: Наказ Міністерства аграрної політики України від 17.09.2003 р., № 342. : Офіційний вісник України. – 2003. – № 42.

23. Про запровадження ідентифікації і реєстрації коней : наказ Міністерства

аграрної політики України від 31 грудня 2004 р. № 496 ; станом на 10 листопада 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0362-05#Text>

24. Проваторов Г.В., Ладика В.І., Бондарчук Л.В. Норми годівлі, раціони і поживність кормів для різних видів сільськогосподарських тварин : довідник. / Г.В. Проваротов, В.І. Ладика, Л.В. Бондарчук. – Суми : ТОВ ВТД “Університетська книга”, 2007.

25. Постернак Л. І. Перспективи та критерії розвитку галузі конярства в Україні. Аграрна наука та харчові технології. 2017. Вип. 2. С. 230-236.

26. Практичний посібник з конярства. Утримання, догляд, навчання та використання коней : посібник. Платформа ЄС з питань захисту тварин. 2019.

27. Рибалко В.П., Мельник Ю.Ф. та ін. Породи свиней в Україні. / В.П. Рибалко, Ю.Ф. Мельник. – Харків : Еспада, 2001.

28. Рибалко В.П., Герасимов В.І., Чорний М.В. Довідник з виробництва свинини. / В.П. Рибалко, В.І. Герасимов, М.В. Чорний. – Харків : Еспада, 2001.

29. Рубан Ю.Д., Рубан С.Ю. Технологія виробництва молока і яловичини. / Ю.Д. Рубан, С.Ю. Рубан. – Харків : Еспада, 2011.

30. Рубан Ю.Д., Борщ О.В., Сирота О.Т., Хоменко М.П. Скотарство і технологія виробництва та переробки молока і яловичини. – Київ : Мета, 2003.
31. Сірацький Й. З. та ін. Інтер'єр сільськогосподарських тварин. – Київ : Наук. світ, 2000.
32. Стецишин П.О., Пиндус В.В. Основи органічного виробництва : навч. посіб. / П.О. Стецишин, В.В. Пиндус. – Вінниця : Нова Книга, 2011.
33. Технологія виробництва продукції тваринництва / Під. ред. Доктора біологічних наук, проф. О.Т.Бусенка – Київ : Агроосвіта, 2013
34. Ткачова І. В. Чистопородне розведення коней в умовах обмеженого генофонду. Херсон: ВЦ «Колос», 2018. Вип. 11. С. 66-73.
35. Ткачова І. В., Юсюк-Омельницька Т Популяційні характеристики та концепція збереження генофонду коней новостворюваної Української рисистої породної групи. Науково-технічний бюлетень Інституту тваринництва НААН. 2023.
36. Худякова Л.А. Реклама та стимулювання продажу : навч.-метод. посіб. /Л.А. Худякова. – Київ : НМЦ, 2004.
37. Якименко Т.П., Янишин Я.С. Технологія переробки продукції тваринництва : навч. посіб. – Київ : Аграрна освіта, 2009.
38. Якубчак О.М., Хоменко В.І., Мельничук С.Д., Ковбасенко В.М. та ін. Ветеринарно-санітарна експертиза з основами технології і стандартизації продуктів тваринництва. – Київ : Біопром, 2005.